

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2007. december 7. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

A halált okozó testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt az I.r. **vádltt és társa** ellen indított büntetőügyben a **Csongrád Megyei Bíróság** 2007. évi június hó 5. napján kihirdetett **1.B.1123/2006/34.** számú ítéletének az I.r. vádlottra vonatkozó részét **h e l y b e n h a g y j a** azzal, hogy az első fokú eljárás során felmerült és az I.r. vádlottat terhelő bűnügyi költség összege helyesen: 194.404.- (egyszázkilencvennégyezer-négyszáznégyszáztíz) forint, az I.r. és a II.r. vádlottak egyetemleges bűnügyi költség megfizetésére kötelezését mellőzi, az állam terhén maradó bűnügyi költség összege helyesen: 58.500.- (ötvennyolcezer-ötszáz) forint.

A kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt beszámítja.

Megállapítja, hogy a fellebbezési eljárás során felmerült 6.000.- (hatezer) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság az I.r. vádlottat halált okozó testi sértés büntette miatt 4 év börtönre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe a vádlott által 2006. április hó 24. napjától 2007. június hó 5. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. A Csongrád Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bjk.282/2006/1-2. és 8-19. tételszám alatt kezelt bűnjelek lefoglalását megszüntette és megsemmisíteni, illetve az I.r. vádlottnak kiadni rendelte. Az I.r. vádlottat egyedül 134.558.- forint, a II.r. vádlottal egyetemlegesen 98.826.- forint bűnügyi költség

megfizetésére kötelezte, míg 64.500.- forint bünygyi költség felől úgy rendelkezett, hogy az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentett be az I.r. vádlott és védője téves minősítés miatt, segítségnyújtás halált okozó elmulasztásának büntette megállapítása érdekében és a kiszabott büntetés enyhítése végett.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.300/2007. számú átiratában az I.r. vádlott bűnösségének a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint büntetendő emberölés büntetében való megállapítását, az első fokú ítélet tényállásának a vádlott és a sértett testmagasságával és testsúlyával való kiegészítését, továbbá a jogi indokolás kiegészítését, egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést enyhének találta, de a terhére bejelentett fellebbezés hiányában kizárólag ennek megállapítására szorítkozott.

Az I.r. vádlott terhére rótt cselekmény emberölés büntettének való minősítésére vonatkozó indítványát arra alapította, hogy a sértett elhúzódo bántalmazása és erősen vérző állapotban több mint egy napig a konyhahelyiségben történt magára hagyása felveti, hogy az I.r. vádlott tudata átfogta annak lehetőségét, az egyébként mozgásában igen korlátozott, idős, beteg sértett belehalhat sérüléseibe. Az a körülmény, hogy már csak a halál beálltát követően szolt kívülálló személynek arra utal, egyszerűen hagyta, hogy a sértett meghaljon. Mindezek alapján álláspontja szerint a vádlott ölési szándéka megállapítható.

Az ítéltőábla a fellebbezéseket alaptalannak találta, az ügyész eltérő minősítésre vonatkozó indítványát nem osztotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálvá az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt, a tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok egybehangzó adataira figyelemmel az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

Az első fokú ítéletben az 1./ pont alatt leírt korábbi elítéléshez kapcsolódó próbaidő - helyesen - **1991. november hó 8. napján** telt el eredményesen.

Bf.I.303/2007/12.

Az ítéltőábla a sértett halála előtt több nappal keletkezett, a bal tomportájék és a jobb comb háti oldalának sérülései leírását az első fokú ítélet tényállásából (6. oldal 2. és 4. bekezdés) mellőzi.

Az első fokú ítélet tényállása 6. oldal 2 bekezdésében felsorolt sérüléseket a sértett - mivel egy részük eleséstől keletkezhetett - helyesen - az I.r. vádlott magatartása következtében szenvedte el.

A cselekménykor az I.r. vádlott testmagassága 185 cm, testsúlya 82 kg,
A sértett testmagassága 167 cm, testsúlya 85 kg volt.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, az a fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítást teljes körűen lefolytatta, a bizonyítékokat részletesen megvizsgálta. A tényállást a bizonyítékok mérlegelésével állapította meg. Számot adott róla, hogy mely bizonyítékokat fogadta el, és mely bizonyítékokat vetette el. **1. sz. szakértő neve** és **2. sz. szakértő neve** orvosszakértők szakvéleményét elfogadva vetette el az I.r. vádlott védekezését a sértett sérülései keletkezésének módjára vonatkozóan. A szakértők a kórszövettani adatok birtokában is véleményezték az egyes sérülések keletkezésének módját és keletkezési idejét. Megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a cselekmény lefolyásával kapcsolatban az I.r. vádlott védekezését az egyéb bizonyítékok, így a II.r. vádlottnak, az I.r. vádlott barátjának, a szomszédnak és a postásnak a tanúvallomása is egyértelműen cáfolta és, hogy védekezése a büntetőjogi felelősség alóli mentesülését célozta.

A bizonyítékok értékelése körében csupán az szorul helyesbítésre az első fokú ítélet 12. oldal 5. bekezdésében, hogy a sértett mellkasán való bántalmazása - helyesen - 2006. április hó 23. napján éjjel 11 óra körüli időpontban lehetett.

A bizonyítékok fentiek szerinti értékelése mellett az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság helyesen következtetett az I.r. vádlott bűnösségére.

A minősítést illetően védője arra hivatkozással indítványozta a cselekményt segítségnyújtás halált okozó elmulasztásának büntetteként minősíteni, hogy a sértett halálához vezető bordatöréseket esések is előidézhették. A védő ezen hivatkozása viszont alaptalan, hiszen a bordatörésekkel kapcsolatban az egész eljárás során ilyen keletkezési mód fel sem merült, az orvosszakértők egyértelmű és határozott véleménye mindig az volt, hogy a bordatörések a mellkas jobbról, előlről történő nyíl irányú, nagy erejű összenyomatásának (megtaposásának, megtérdelésének) következményei. A tárgyaláson nyilatkoztak arra is, hogy az I.r. vádlott által állított módon, a hűtőnek nekieséstől sem keletkezhetek és meg is indokolták, hogy miért (első fokú 34. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal 2-5. bekezdése).

Megállapítást nyert, hogy a sértett bordatöréseit az I.r. vádlott szándékos magatartásával idézte elő. Ilyen esetben viszont nem lehet szó segítségnyújtási kötelezettségről, mert az élet vagy testi épség ellen irányuló szándékos bűncselekmény elkövetőjének eredeti szándékával ellentétes az, hogy segítséget nyújtson a sértettnek. Ilyen esetekben a segítségnyújtási kötelezettséget a törvény nem is írja elő (Magyar Büntetőjogi Kommentár a gyakorlat számára II. Kiadás I. kötet 24. pótlás 436/1. oldal). Ezért az I.r. vádlottnak és védőjének a cselekmény segítségnyújtás halált okozó elmulasztásának büntettekénti minősítése érdekében bejelentett fellebbezése eredményre nem vezethetett.

A cselekménynek az ügyész által indítványozott emberölés büntettekénti minősítését illetően az ítéletábra a rendelkezésre álló tényekből a Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelve szerinti tárgyi és alanyi tényezőket vette alapul. Azt kellett eldönteni, hogy az I.r. vádlottat a sértett bántalmazása folytán testi sértés okozására irányuló vagy ölési szándék vezette. Az alanyi tényezőket illetően kétségtelen, hogy a vádlott ún. dühduzzasztásra hajlamos személyiség, alkoholizált és a cselekménykor is ittas állapotban volt, de nem lehet figyelmen kívül hagyni a sértett kifogásolható személyiségét sem. Kapcsolatuk nem volt konfliktusmentes, a sértett az ellátásában is ellenkező, akadályozó magatartást tanúsított. A vádbeli esetben ő is fogyasztott szeszesitalt és először késsel ő támadta meg a vádlottat. Egymáshoz való viszonyukat folyamatában nézve az állapítható meg, hogy a vádlott részéről a cselekményt kiváltó, indító ok egyrészt a benne, a sértett ellen felgyülemlett ellenérzés, másrészt a cselekmény előtt történtek, vagyis a sértettnek is felróható körülmények voltak.

A tárgyi tényezők körében az elkövetés körülményeit és módját vizsgálva tény, hogy a vádlott a másfél nap alatt legalább négy különböző időpontban, több testrészén bántalmazta a földre került, magatehetetlen sértettet. A sérüléseket elemezve viszont megállapítható, hogy kizárólag bántalmazástól csak az arc bevérvései, a nyak hámfosztásos sérülései, a felkarok megragadási sérülései és a bordatörések keletkeztek, a többi sérülést az orvosszakértők vagy kizárólag elzuhanástól, felállási kísérlettől vagy a bántalmazás mellett, lehetőségként ilyen módon való keletkezéstől is véleményezték. A bordatöréseket kivéve közepesnél nagyobb erőbehatás egyik sérülés kapcsán sem érvényesült, a leghosszabb

Bf.I.303/2007/12.

gyógytartamúak az arc bevérvései voltak, melyek még közepesnél is kisebb, tompa erőbehatásra keletkeztek. Az orvosszakértők magyarázatot adtak a helyszínen talált kiterjedt vérszennyeződésre is, mely szerint a szemöldöktájék és az orrsérülések véreztek ennyire. Kétségtelen, hogy a vádlott másfél napon keresztül a konyhában, a földön magára hagyta a többszörösen sérült sértettet, sőt még bántalmazta is. Ettől függetlenül az ölési szándék ellen szól, hogy legsúlyosabban csak halála előtt 3-4 órával bántalmazta, amikor a bordái eltörtek, holott az eltelt idő alatt ölési szándék esetén bármikor lehetősége lett volna korábban is a sértettnek ilyen vagy akár

súlyosabb sérüléseket is okozni. Mindezen körülményekre tekintettel az ítélet tábla nem találta kétséget kizáró módon megállapíthatónak akár az eshetőleges ölési szándékot sem.

A testi sértés okozására irányuló szándék viszont megállapítható. Az adott körülmények mellett a bordatörések okozásakor az átlagos élettapasztalattal rendelkező I.r. vádlott számára felismerhető kellett, hogy legyen a halálos eredmény lehetősége. Ezzel a cselekményével indította el azt az okfolyamatot, amely a sértett természetes okú megbetegedéseivel, mint egyéb tényezőkkel együtt közvetetten a sértett halálához vezetett. Ezért cselekménye halált okozó testi sértés büntettként minősül.

A halálos eredmény létrejöttében az I.r. vádlottat gondatlanság terheli. A tudatában felmerült halálos eredmény lehetőségének ellenére orvosi segítségnyújtásról, habár arra a bordatörések után rögtön lehetősége lett volna, nem gondoskodott. Ebből az a következtetés vonható le, hogy könnyelműen bízott az eredmény elmaradásában. Ezért e vonatkozásban a gondatlanság súlyosabb formája, a luxuria terheli.

A fentiekre tekintettel az I.r. vádlott cselekményét az elsőfokú bíróság a törvénynek megfelelően minősítette azzal, hogy a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés **I.** - helyesen - **fordulata** és nem tétele szerint minősül. A minősítés jogi indokolását, amit az elsőfokú bíróság elmulasztott, az ítélet tábla a fentiek szerint pótolta.

Az elsőfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülmények helyesbítésre és kiegészítésre szorulnak.

A vádlott és a sértett között huzamosabb ideje fennálló rossz viszony és a sértett által is előidézett konfliktushelyzetek miatt a sértetti közrehatás nem kisebb, hanem teljes súlyú enyhítő körülmény.

A súlyosító körülményeknél az idős sértett sérelmére elkövetés kiegészül azzal, hogy a sértett kiszolgáltatott is volt és további súlyosító körülmény a kitartó elkövetési mód.

Az I.r. vádlott terhére megállapított bűncselekmény törvényi büntetési tétele 2-8 évig terjedő szabadságvesztés. Az elsőfokú bíróság által kiszabott 4 év börtön az alsó határ közelében van. A helyesbített és kiegészített bűnösségi körülményekre és különösen a nagyszámú súlyosító körülményre figyelemmel az elsőfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetés arányos, megfelel a cselekmény tárgyi súlyának és a vádlott egyéni bűnösségi fokának. Ezért enyhítésre az ítélet tábla nem látott törvényes lehetőséget.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a bűnügyi költség összegének megállapításánál számítási hibát vétett, ugyanakkor nem észlelte, hogy a költségjegyzék 2. tétele alatt nyilvánvaló elírás folytán tévesen került bejegyzésre 6.100.- forint helyett 3.100.- forint (nyomozati iratok 4. és 5. oldal), hogy a költségjegyzék 5. tétele alatt bevezetett 3.000.- forint védői díj nem került a védőnek kifizetésre (nyomozati iratok 9. és 11. oldal), valamint tévesen kötelezte az I.r. vádlottal egyetemlegesen a II.r. vádlottat az orvosszakértők díjának megfizetésére, hiszen kirendelésükre és részükről véleményadásra az I.r. vádlott által okozott sérülések miatt volt szükség. Mindezeket figyelembe véve az ítélőtábla a bűnügyi költség összegét akként helyesbítette, hogy az első fokú eljárás során felmerült és az I.r. vádlottat terhelő bűnügyi költség összege helyesen 194.404.- forint, az I.r. és a II.r. vádlottak egyetemleges bűnügyi költség megfizetésére kötelezését mellőzte és, hogy az állam terhén maradó bűnügyi költség összege helyesen 58.500.- forint.

A kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján számította be az I.r. vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt.

A fellebbezési eljárás során az I.r. vádlott kirendelt védőjének díjával 6.000.- forint bűnügyi költség merült fel, mely a vádlott személyes költségmentessége folytán a Be. 74. § (3) bekezdés c) pontjára figyelemmel a Be. 339. § (1) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Bf.I.303/2007/12.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság a közügyektől eltiltásra elmulasztotta felhívni a Btk. 53. §-át és 55. § (1) bekezdését, amit az ítélőtábla ezennel pótol.

S z e g e d, 2007. december 7.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nikula Valéria s.k.
a tanács tagja, előadó

Sefta Márta dr. s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.303/2007/12. számú végzése és a Csongrád Megyei Bíróság 1.B.1123/2006/34. számú ítélete az I.r. vádlott vonatkozásában a jelen végzés folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2007. december 7.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke